

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

04 martie 2022
nr. 23/4

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr. 2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Igor Mânăscurtă
Iurie Cotruță
Angela Otean

examinând contestația cet. Spînu Igor împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1580s-2220p/m din 05 ianuarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 22 decembrie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Clevadî Natalia de la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani),

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 22 decembrie 2021 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea cet. Spînu Igor, în care se invocă caracterul ilegal al acțiunilor judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Clevadî Natalia.

Prin dispoziția inspectorului judecător-principal, Chironet Ioana din 23 decembrie 2021 sesizarea a fost înregistrată cu nr. 1580s-2220p/m și repartizată spre examinare inspectorului-judecător Diana Ioniță.

În redare succintă, autorul menționează că, sesizează Consiliul Superior al Magistraturii asupra argumentelor invocate în răspunsul judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Clevadî Natalia cu nr. 5-14-20767 din 21 decembrie 2021 despre refuzul în permisiunea de a lua cunoștință de procesul-verbal scris, de a face notițe și de a audia înregistrările audio ale ședinței judecătorești la dosarul 1-1542/21 din 17 decembrie 2021, la care deja a fost adoptată încheierea judecătorească. Mai susține Spînu Igor că, este participant la procesul de judecată în calitate de inculpat.

La 20 decembrie 2021, după ridicarea încheierii instanței din 17 decembrie 2021 a depus cererea, prin care a solicitat ca magistratul Clevadî Natalia, conform art. 336 alin. (9) cod procedură penală, să-i permită luarea de cunoștință cu procesul-verbal scris, să facă notițe de pe acesta și să audieze înregistrările audio a ședinței judecătorești nr. 1-1542/21 cu privire la emiterea ordonanței de protecție. Mai explică autorul că, pentru a se prezenta în scopul solicitat să fie contactat la numărul său de telefon mobil. La 21 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, a recepționat răspunsul magistratului nr. 5-14-20767 cu refuzul de a-i admite cererea sa. În continuare, autorul sesizării a preluat extrase textuale din răspunsul primit.

Opinează autorul că, deoarece la 17 decembrie 2021 judecătorul s-a expus la caz prin încheierea judecătorească, totodată indicând termenul de atac de 15 zile la Curtea de Apel Chișinău, prin răspunsul acordat i se încalcă dreptul la justiție echitabilă, ceea ce denotă încălcarea art. 366 și 3737 Cod procedură penală, art. 274-276 Cod procedură civilă, dar și art. 6 din CoEDO.

Finalmente, Spînu Igor solicită verificarea sesizării pe faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de magistratul Clevadî Natalia, examinarea sesizării cu comunicarea, dacă se constată abatere disciplinară prin răspunsul nr. 5-14-20767 din 21 decembrie 2021.

Suplimentar, autorul a anexat la sesizare copiile actelor, considerate ca fiind relevante în confirmarea argumentelor expuse.

Poziția Inspecției Judiciare

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa, în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele, în care au fost comise, precum și orice alte date concludente, din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător, căruia i-a fost repartizată sesizarea, acționând conform alin. (1¹) art. 23 din aceeași lege, respinge prin decizie motivată sesizarea, ca neîntemeiată.

Prin urmare, sesizarea cet. Spînu Igor este pasibilă respingerii ca fiind neîntemeiată.

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Prin considerarea art. 25 alin. (1) lit.b) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorul vizat în sesizare la etapa verificării, printre altele, este în drept să prezinte explicații scrise și orale.

Fiind solicitată opinia scrisă a judecătorului vizat în sesizare, aceasta a fost prezentată la 29 decembrie 2021.

În rezultatul verificărilor realizate, ținând cont de datele programului integrat de gestionare a dosarelor (PIGD), portalului național al instanțelor judecătorești(PNIJ), dar și opina judecătorului, s-au stabilit următoarele circumstanțe.

La 10 noiembrie 2021 cauza penală de învinuire a lui Spînu Igor de comiterea infracțiunii stabilite la art. 164¹ Cod penal, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Olga Bejenari. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 1-21166391-12-1-10112021 (1-3029/2021).

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a fost primită cauza în examinare cu stabilirea ședinței preliminare pentru 17 noiembrie 2021, ora 10.30.

Prin considerarea aflării pe rolul aceleiași instanțe, în examinarea judecătorului Clevadî Natalia a unei alte cauze de învinuire a lui Spînu Igor de comiterea infracțiunilor stabilite la art. 175, 201², art.217 alin. (2) Cod penal, prin încheiere (din 11.11.2021) cauza a fost transmisă pentru soluționarea conexării.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 noiembrie 2021 (magistrat Clevadî Natalia) s-a dispus conexarea cauzelor penale nr. 1-3029/21 la cauza penală nr. 1-1542/21 privind învinuirea lui Spînu Igor de comiterea infracțiunilor indicate supra.

Prin încheierea, adoptată de către același magistrat din 30 noiembrie 2021 s-a dispus numirea cauzei penale spre judecare în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2021 admiterea integrală a demersului procurorului Railean Aliona cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru copiii Spînu Alexandra și Spînu Sofia cu eliberarea ordonanței de protecție și dispunerea aplicării interdicțiilor pentru Spînu Igor.

Subsecvent, la caz la fel s-a stabilit că, la 18 decembrie 2021 Spînu Igor a depus Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (magistratului Natalia Clevadî) cererea, prin care a solicitat accesul la procesul-verbal al ședințelor judecătorești în versiune scrisă pentru luarea notițelor, precum și eliberarea pentru audiere a înregistrărilor audio a ședinței de judecată în cauza penală în care are calitatea de inculpat (nr. 1-1542/21). Totodată, autorul a menționat și un număr de telefon, prin care să fie informat despre posibilitatea cunoașterii actelor solicitate.

Ulterior, prin răspunsul nr.5-14-20767 din 21 decembrie 2021 autorul sesizării, cu explicațiile de rigoare, a fost informat despre imposibilitatea admiterii cererii sale, pe motivul aflării cauzei penale în privința sa în examinare în instanța de fond, la caz nefiind adoptată o careva soluție.

O dinamică aproximativă a speței, invocate în sesizare a fost expusă și de către magistratul Clevadî Natalia în opinia prezentată.

Suplimentar, în proces de verificare s-a stabilit că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2021 au fost contestată cu recurs Curții de Apel Chișinău. În cadrul Curții de Apel Chișinău, la 27 decembrie 2021, prin intermediul PIGD, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare magistratului Boris Talpă, care urma s-o examineze în completul, format suplimentar din magistrații Alexandru Spoială și Silvia Cecan.

Ulterior, prin considerarea Dispoziției președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Minciuna Anatolie nr. 43 din 30 decembrie 2021 cu privire la aprobarea componenței numerice și nominale a Colegiilor Penal, dar și Civil, comercial și de contencios administrativ, cauza în instanța de recurs, prin intermediul PIGD, a fost supusă redistribuirii automat-aleatorii, la 03 ianuarie 2022 fiind repartizată spre examinare judecătorului Bulhac Ion, care o va examina în completul judecătoresc, format suplimentar din Alexandru Spoiaă și Silvia Cecan.

Totodată, în proces de verificare s-a stabilit că, următoarea ședință de examinare a cauzei penale în privința lui Spînu Igor în instanța de fond a fost stabilită pentru 19 ianuarie 2022, ora 16.00. Corespunzător, se reține statutul de examinare a cauzei în instanța de fond.

Este de menționat că, deși autorul sesizării invocă comiterea ilegalităților de către magistratul instanței de fond, în esență, alegațiile sale sânt derivate din aplicarea în privința sa a restricțiilor dispuse prin ordonanță de protecție (la 17 decembrie 2021).

În acest context, relevanță obțin prevederile art. 114 din Constituția Republicii Moldova și art. 15 din Legea nr. 514 din 06.07.1995 cu privire la organizarea judecătorească, potrivit cărora, *justiția se desfășoară în numele Legii prin intermediul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor.*

Totodată, potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în desfășurarea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere conform legii.

Mai mult, potrivit art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 (cu modificările și completările ulterioare), *puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.*

Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de desfășurare a justiției, pe care le execută în baza legii.

Judecătorii instanțelor judecătorești sânt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Respectiv, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor de către instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Dezacordul autorului sesizării cu neprezentarea spre cunoștință a procesului-verbal scris a ședinței judecătorești (din 17.12.2021) și înregistrărilor audio nu este suficient pentru responsabilizarea disciplinară a magistratului. Or, autorul sesizării nu a prezentat probe plauzibile în confirmarea ilegalităților pretinse, sesizarea, *de facto* prezentând o scrisoare de însoțire a corespondenței cu instanța, fiind lăsată la discreția Consiliului Superior al Magistraturii aprecierea legalității refuzului magistratului de a admite cererea cet. Spînu Igor.

Mai mult, în temeiul art.336 Cod procedură penală și pct.137 al *Instrucțiunii cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curțile de apel*, procesul-verbal al ședinței de judecată se redactează de greșier în termen de 48 de ore de la terminarea ședinței și se semnează de președintele ședinței și de greșier. Președintele ședinței de judecată, în decursul a 5 zile lucrătoare de la data semnării fixată expres în procesul-verbal, înștiințează în scris participanții la proces despre întocmirea și semnarea procesului-verbal și asigură acestora posibilitatea de a lua cunoștință de procesul-verbal al ședinței de judecată și de a primi copii de pe acesta. Participanții la proces sînt înștiințați în scris despre posibilitatea de a primi copii de pe înregistrările audio și/sau video ale ședinței de judecată. Ulterior, în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicînd inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Participanții la proces au dreptul la o copie de pe procesul-verbal și de pe înregistrarea audio și/sau video a ședinței de judecată, cu excepția examinării cauzei în ședință închisă. În acest caz, participanții la proces au dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal întocmit în scris, să ia notițe de pe acesta și să audieze/vizioneze înregistrările audio și/sau video ale ședinței de judecată respective.

Prin urmare, în proces de verificare s-a stabilit că, Spînu Igor a fost informat că, cererea sa privind permisiunea de a lua cunoștință de procesul-verbal scris al ședinței de judecată, de a face notițe și de a audia înregistrările audio ale ședinței de judecată – la etapa unei examinări judecătorești în desfășurare nu poate fi admisă, participanții la proces obținînd acest drept doar după judecarea cauzei și pronunțarea de către instanța judiciară a sentinței.

Respectiv, prin considerarea statutului de examinare a cauzei în instanța de fond, argumentele autorului despre finalizarea examinării cauzei la 17 decembrie 2021 nu sunt convingătoare. Or, la această zi magistratul printr-un act judecătoresc s-a expus doar asupra unui demers, înaintat instanței de către acuzatorul de stat Railean Aliona. Corespunzător, acest act judecătoresc (încheierea din 17.12.2021 și ordonanța judecătorească), adoptat de către magistrat în cadrul examinării judecătorești a cauzei penale nu poate fi tratat izolat de faza examinării/cercetării judecătorești.

Pe cale de consecință, în acțiunile magistratului Clevadî Natalia nu a fost posibil de reținut careva restricționări a inculpatului Spînu Igor în realizarea drepturilor procedurale proprii.

Din cele expuse, argumentele autorului, raportându-se în modul strict la dezacordul cu răspunsul magistratului și nu la probatoriul abaterilor disciplinare, pretins comise de către judecător, nu pot fi reținute ca date pertinente abaterii.

Or, chiar și abaterea disciplinară imputată judecătorilor care au examinat o cauză nu poate fi bazată pe presupuneri. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării. Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili, dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia.

Corespunzător, acțiunile magistraților vizați nu a fost posibil a fi raliat căreiva din abaterile disciplinare stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a magistraților (din 25.07.2014).

Prin urmare, potrivit art.20 alin. (1) din Legea nr. 178, sesizarea cu privire la faptele judecătorului urmează să corespundă anumitor cerințe de conținut, care să includă exigențele stabilite la lit. a)-f). Necorespunderea sesizării exigențelor enunțate face posibilă recunoașterea sesizării ca fiind vădit neîntemeiată în temeiul art. 20 alin. (2) din Legea nr. 178.

Suplimentar, Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 89/4 din 20 ianuarie 2013 (modificată prin hotărârea nr. 146/7 din 03 martie 2015) a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției Judiciare. Potrivit pct. 2.2 al Regulamentului citat, în activitatea sa, Inspecția Judiciară este obligată să respecte independența judecătorului, precum și autoritatea de lucru judecat.

Prin urmare, Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii va interveni la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de înlăptuire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de înlăptuire a justiției.

Totodată, Consiliul Superior al Magistraturii, fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia actelor judecătorești. În caz contrar, expunerea în privința hotărârii adoptate, aprecierea probelor din dosar, legalității actelor judecătorești, corectitudinii aplicării legislației etc., ar constitui o imixtiune gravă în înlăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înlăptuire a justiției.

Din verificarea argumentelor actului de sesizare, probele administrate, Inspecția Judiciară a constatat că, faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Clevadî Natalia potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspecției Judiciare nr. 1580s-2220p/m din 05 ianuarie 2022, petiționarul a depus contestație împotriva acesteia.

În contestația depusă aceasta, nu aduce la cunoștință careva informații noi cu privire la acțiunile judecătorilor vizați, ci prezintă argumente suplimentare în vederea demonstrării dezacordului cu hotărârea emisă.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Potrivit legislației, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în rezultatul verificărilor argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii abaterii disciplinare de către judecător.

Pentru a reține săvârșirea unei abaterii disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

În conformitate cu art.114, 115 alin.(1) din Constituția RM, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești, prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile apel și prin judecătorii.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial, acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.*

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

În exercitarea atribuțiilor judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Remediul legal pentru corectarea unor posibile erori judiciare, constă în exercitarea căilor de atac stabilite de lege.

Interpretarea normelor de drept și coroborarea probelor administrate, reprezintă elemente ale unor operațiuni ale raționalității și logicii juridice pentru determinarea conținutului și a înțelesului sensul acestor norme. Coroborarea probelor reprezintă procesul de evaluare și apreciere a lor, în urma căror judecătorul stabilește situația de fapt și determină în care anume reglementări prin normele de drept se încadrează.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințare, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

Expunerea de oricine, cu referire la o cauză concretă judecată, a unei alte interpretări contrare celei din actul judecătoresc de dispoziție cu caracter irevocabil pronunțat în această cauză, în lipsa unor anumite condiții prevăzute de lege, constituie o nesocotire a principiilor constituționale privitor la independența judecătorului și supunerea hotărârilor judecătorești doar controlului judiciar, sunt acțiuni care nu poate fi admise în nici o formă și mod dacă denotă lipsă de considerație față de judecată și hotărârea judecătorească irevocabilă.

CSM nu este instanța judecătorească și nu are competența legală de a se implica în procesul de judecare a cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești, de a se expune asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise în cauzele judecate. În caz contrar, intervenirea în examinarea cauzei, expunerea în privința hotărârii adoptate, aprecierea probelor din dosar și a

legalității actelor judecătorești adoptate, verificarea corectitudinii aplicării legislației, etc., ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției și atribuire a competențelor instanței de judecată la înfăptuirea justiției, ce nu se admite.

În atare circumstanțe, în rezultatul verificării sesizării s-a constatat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare și constituie temei pentru respingerea sesizării ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge ca neîntemeiată contestația cet. Spînu Igor împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1580s-2220p/m din 05 ianuarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 22 decembrie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Clevadî Natalia de la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani).

2. Hotărârea este definitivă.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Igor Mânăscurtă

Membrii

/semnătura/

Iurie Cotruță

/semnătura/

Angela Otean